

Republika Hrvatska
Općinski sud u Rijeci
Stalna služba u Opatiji
Maršala Tita 4
51410 Opatija

Poslovni broj P-1643/2023-26

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

I

R J E Š E N J E

Općinski sud u Rijeci, Stalna služba u Opatiji, po sutkinji Ani Župić, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužiteljice Ive Čehajić, Kukuljanovo, Kukuljanovo 47 B, OIB: 97366467207, koju zastupaju punomoćnici odvjetnici iz Odvjetničkog društva Knežević i partneri j.t.d., Rijeka, protiv tuženika Privredna banka Zagreb d.d. Zagreb, Radnička cesta 50, OIB: 02535697732, kojeg zastupa punomoćnica Petra Vatavuk, odvjetnica u Zagrebu, radi utvrđenja i isplate, nakon održane javne glavne rasprave, zaključene 23. srpnja 2026. u prisutnosti punomoćnice tužiteljice Mare Bobanac, odvjetnice u Rijeci, a u odsutnosti uredno pozvanog tuženika, po objavi od 27. kolovoza 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je ništetan i bez pravnog učinka dio odredbe sadržane u čl. 7. stavku 2. Ugovora o kreditu broj 9012445947 od dana 25.04.2007. godine, sklopljen sa Privrednom bankom Zagreb d.d., Radnička cesta 50, Zagreb, OIB: 02535697732, solemniziran kod javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke pod br. OV-5131/2007, OV-5132/2007 dana 26.04.2007., a koja glasi: „plativo u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste Banke važeće na dan plaćanja“.

II. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, Zagreb, OIB: 02535697732, da tužitelju, Ivi Čehajić, OIB: 97366467207, isplati iznos od 11.995,13 EUR, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje na pojedine iznose teku kako slijedi:

- na iznos od 1,68 eura od 1.02.2008. do isplate
- na iznos od 12,37 eura od 4.03.2008. do isplate
- na iznos od 14,18 eura od 2.04.2008. do isplate

- na iznos od 2,03 eura od 11.08.2008.do isplate
- na iznos od 10,61 eura od 3.11.2008.do isplate
- na iznos od 41,94 eura od 1.12.2008.do isplate
- na iznos od 13,95 eura od 05.01.2009.do isplate
- na iznos od 51,74 eura od 30.01.2009.do isplate
- na iznos od 43,77 eura od 2.03.2009.do isplate
- na iznos od 53,56 eura od 1.04.2009.do isplate
- na iznos od 46,97 eura od 6.04.2009.do isplate
- na iznos od 47,80 eura od 30.04.2009.do isplate
- na iznos od 38,92 eura od 1.06.2009.do isplate
- na iznos od 30,02 eura od 1.07.2009.do isplate
- na iznos od 33,18 eura od 3.08.2009.do isplate
- na iznos od 37,27 eura od 31.08.2009.do isplate
- na iznos od 35,67 eura od 01.10.2009.do isplate
- na iznos od 32,75 eura od 2.11.2009.do isplate
- na iznos od 38,46 eura od 7.12.2009.do isplate
- na iznos od 44,24 eura od 5.01.2010.do isplate
- na iznos od 52,87 eura od 06.02.2010. do isplate
- na iznos od 51,75 eura od 5.03.2010.do isplate
- na iznos od 63,15 eura od 9.04.2010.do isplate
- na iznos od 62,18 eura od 6.05.2010.do isplate
- na iznos od 66,96 eura od 2.06.2010.do isplate
- na iznos od 98,35 eura od 5.07.2010.do isplate
- na iznos od 95,93 eura od 02.08.2010.do isplate
- na iznos od 124,58 eura od 08.09.2010.do isplate
- na iznos od 104,44 eura od 11.10.2010.do isplate
- na iznos od 105,91eura od 09.11.2010.do isplate
- na iznos od 123,16 eura od 2.12.2010.do isplate
- na iznos od 154,25 eura od 4.01.2011.do isplate
- na iznos od 130,08 eura od 8.02.2011.do isplate
- na iznos od 130,07 eura od 7.04.2011.do isplate
- na iznos od 123,04 eura od 7.04.2011.do isplate
- na iznos od 142,61 eura od 7.06.2011.do isplate
- na iznos od 170,95 eura od 6.07.2011.do isplate
- na iznos od 165,55 eura od 6.07.2011.do isplate
- na iznos od 218,58 eura od 02.08.2011.do isplate
- na iznos od 177,68 eura od 09.09.2011.do isplate
- na iznos od 177,24 eura od 7.11.2011.do isplate
- na iznos od 173,67 eura od 7.11.2011.do isplate
- na iznos od 166,04 eura od 07.12.2011.do isplate
- na iznos od 178,96 eura od 9.01.2012.do isplate
- na iznos od 186,63 eura od 09.02.2012.do isplate
- na iznos od 188,76 eura od 6.03.2012.do isplate
- na iznos od 188,31 eura od 26.04.2012.do isplate

- na iznos od 188,34 eura od 21.05.2012.do isplate
- na iznos od 190,25 eura od 5.06.2012.do isplate
- na iznos od 184,65 eura od 12.07.2012.do isplate
- na iznos od 184,72 eura od 20.09.2012.do isplate
- na iznos od 170,53 eura od 20.09.2012.do isplate
- na iznos od 182,77 eura od 15.10.2012.do isplate
- na iznos od 184,88 eura od 8.01.2013.do isplate
- na iznos od 187,59 eura od 8.01.2013.do isplate
- na iznos od 175,45 eura od 21.01.2013.do isplate
- na iznos od 175,33 eura od 13.03.2013.do isplate
- na iznos od 181,95 eura od 9.04.2013.do isplate
- na iznos od 186,63 eura od 9.04.2013.do isplate
- na iznos od 176,07 eura od 7.06.2013.do isplate
- na iznos od 169,88 eura od 7.06.2013.do isplate
- na iznos od 167,42 eura od 9.08.2013.do isplate
- na iznos od 169,61 eura od 9.08.2013.do isplate
- na iznos od 173,31 eura od 11.9.2013.do isplate
- na iznos od 177,95 eura od 21.11.2013.do isplate
- na iznos od 181,05 eura od 6.12.2013.do isplate
- na iznos od 183,76 eura od 15.01.2014.do isplate
- na iznos od 179,22 eura od 22.01.2014.do isplate
- na iznos od 181,62 eura od 26.03.2014.do isplate
- na iznos od 183,21 eura od 11.04.2014.do isplate
- na iznos od 181,65 eura od 11.04.2014.do isplate
- na iznos od 178,69 eura od 4.06.2014.do isplate
- na iznos od 174,90 eura od 4.06.2014.do isplate
- na iznos od 182,06 eura od 11.08.2014.do isplate
- na iznos od 185,10 eura od 12.09.2014.do isplate
- na iznos od 184,56 eura od 12.09.2014.do isplate
- na iznos od 188,37 eura od 5.11.2014.do isplate
- na iznos od 191,31 eura od 10.12.2014.do isplate
- na iznos od 193,52 eura od 15.01.2015.do isplate
- na iznos od 194,66 eura od 4.02.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 23.04.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 23.04.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 18.05.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 13.06.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 27.07.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 1.09.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 10.09.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 20.10.2015.do isplate
- na iznos od 194,59 eura od 20.10.2015.do isplate

po stopi od 15% godišnje računajući od dospijeca svakog pojedinog iznosa pa do 31.07.2015. godine prema eskontnoj stopi HNB-a koja vrijedi zadnjeg dana

polugodišta koje prethodi polugodištu za koje se određuje stopa uvećanoj za pet postotnih poena, od 01.08.2015. godine do 31.12.2022. godine prema prosječnoj kamatnoj stopi na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećano za tri postotna poena, te od 1.1.2023. godine pa nadalje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, do konačne isplate, do konačne isplate, sve u roku od 15 dana."

III. Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, Zagreb, OIB: 02535697732, da tužitelju, Ivi Čehajić, OIB: 97366467207, isplati iznos od 3.817,59 EUR-a, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje na navedeni iznos teku od dana 13. lipnja 2023. do 29. prosinca 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena, a od 30. prosinca 2023. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem referentne stope za tri postotna poena, pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

IV. Utvrđuje se da je nišetna i bez pravnog učinka odredba sadržana u čl. 11. stavku 9. Ugovora o kreditu broj 9012590510 od dana 12.06.2007. godine, sklopljen sa Privrednom bankom Zagreb d.d., Radnička cesta 50, Zagreb, OIB: 02535697732, solemniziran kod javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke pod br. OV-5131/2007, OV-5132/2007 dana 26.04.2007., a koja glasi: „Potpisom ovog Ugovora Korisnik kredita i Založni dužnik izjavljuju da su upoznati s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF, te potvrđuju da ih je Banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF.“

V. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

"Nalaže se tuženiku Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, Zagreb, OIB: 02535697732, da tužitelju, Ivi Čehajić, OIB: 97366467207, isplati iznos od 576,39 € zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje na navedeni iznos teku od dana 30.9.2015. pa nadalje prema eskontnoj stopi HNB-a koja vrijedi zadnjeg dana polugodišta koje prethodi polugodištu za koje se određuje stopa uvećanoj za pet postotnih poena računajući od dospijeca svakog pojedinog iznosa pa do 31.7.2015., od 1.8.2015. pa nadalje prema prosječnoj kamatnoj stopi na stanje kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu, uvećano za tri postotna poena, te od 1.1.2023. za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, do konačne isplate."

VI. Svaka stranka snosi svoje troškove.

riješio je

I. Dopušta se preinaka tužbe povišenjem tužbenog zahtjeva te isticanjem dodatnog zahtjeva uz postojeći.

Obrazloženje

1. Tužiteljica Iva Čehajić (dalje: tužitelj) u tužbi navodi da je s tuženikom, kao kreditorom, dana 25.04.2007. godine sklopila Ugovor o kreditu broj 9012445947 solemniziran kod javnog bilježnika Miroslava Banića iz Rijeke pod br. OV-5131/2007, OV-5132/2007 dana 26.04.2007. godine (dalje u tekstu: Ugovor) kojim se tuženik obvezao tužitelju staviti na raspolaganje iznos od 73.691,99 CHF u kunsnoj protuvrijednosti obračunatoj po srednjem tečaju za CHF tečajne liste tuženika važeće na dan korištenja kredita, dok se tužitelj obvezao predmetni iznos vratiti zajedno s pripadajućim kamatama u vrijeme i na način utvrđen ugovorom. Odredbom članka 7. stavka 2. Ugovora (valutna klauzula) određeno je da se iznos kredita i kamata otplaćuje u jednakim mjesečnim anuitetima, plativo u kunsnoj protuvrijednosti po srednjem tečaju za CHF tečajne liste banke važeće na dan plaćanja prema otplatnoj tablici koja je sastavni dio ugovora. Dalje u članku je ugovoreno da za slučaj promjene kamatne stope, korisnik kredita pristaje da banka povisi ili snizi iznos anuiteta, te da pristaje plaćati tako izmijenjene anuitete. Odredbom članka 12. stavka 9. je ugovoreno da korisnik kredita potpisom ugovora izjavljuje da je upoznat s mogućim promjenama iznosa anuiteta u kunama nastalog uslijed promjene tečaja CHF, te potvrđuje da ga je banka informirala o posljedicama i svim eventualnim rizicima promjene tečaja CHF. Prethodno navedene odredbe predstavljaju odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, budući je riječ o odredbama koje su unaprijed formulirane od strane tuženika te koje čine sastavni dio standardnih, adhezijskih ugovora koje tuženik koristi radi pružanja svojih usluga, a u kojima je mogućnost pregovaranja isključena, čime je, posljedično, isključena i mogućnost utjecaja na sadržaj ugovora. Posljedično navedenom, u predmetnom ugovornom odnosu došlo je do neravnopravnog položaja stranaka, odnosno, do neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih stranaka na štetu tužitelja i to iz razloga što je vjerovnik (kreditor), odnosno tuženik, imao mogućnost jednostranog određivanja obveze tužitelja koji pak promjenu po gore navedenim ugovornim odredbama nije mogao predvidjeti, niti mu je takvo što usmeno pojašnjeno, a pravilnost promjene nije mogao ni provjeriti jer za to nema nikakvih valjanih i razvidnih kriterija u samom ugovoru. Nesporno je da je tuženik takvu mogućnost i iskoristio, budući isto jasno proizlazi iz otplatnog plana te pregleda prometa po partiji kredita iz kojeg su vidljivi iznosi mjesečnih anuiteta koje je tužitelj po predmetnom ugovoru o kreditu isplatio tuženiku. Prije svega, tužitelj ističe kako u niti jednom dijelu tužbe ne tvrdi da bi valutna klauzula sama po sebi, kao institut, bila nezakonita. Ono što tužitelj tvrdi je da je valutna klauzula u predmetnom ugovoru o kreditu nezakonita i to iz razloga što je ugovorena i provedena na nepošten način, slijedom čega je sukladno odredbama ZZP-a i ZOO-a ništetna. Naime, iako je valutna klauzula kao institut u hrvatskom pravnom sustavu dopuštena, ono što je važno u ovoj pravnoj stvari je da tuženik prilikom ugovaranja predmetnog kredita nije tužitelja kao potrošača

informirao i nije ga upozorio na rizičnost ugovaranja CHF valutne klauzule, već mu je, naprotiv, nudio takav kredit kao najpovoljniji i najisplativiji. Tuženik je ugovornu obvezu tužitelja učinio ovisnom o fluktuaciji tečaja CHF na tržištu što je za posljedicu imalo značajno povećanje iznosa mjesečnog anuiteta koji je tužitelj morao otplaćivati u odnosu na početni otplatni plan, a upravo je početni otplatni plan bio taj koji je tužitelja motivirao za donošenje ovakve dugoročne ekonomske odluke. Opisanim postupanjem tuženik je povrijedio osnovna načela obveznog prava utvrđena Zakonom o obveznim odnosima (N.N. 35/05, *dalje u tekstu: ZOO/05*), odnosno povrijedio je načelo ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu sadržano u odredbi članka 3. ZOO-a/05, načelo savjesnosti i poštenja iz članka 4. ZOO-a/05, načelo zabrane zlouporabe prava određeno člankom 6. ZOO-a/05, načelo jednake vrijednosti činidaba sadržano u članku 7. ZOO-a/05 te načelo zabrane prouzročenja štete iz članka 8. ZOO-a/05. Suština svega navedenoga je da je tuženik formulirao predmetni Ugovor na način koji mu je omogućio ne samo interveniranje u njegov sadržaj nezakonitim promjenama cijene kredita, odnosno kamatne stope koja nesporno čini bitan sastojak takvog ugovora, nego i remećenje otplate cjelokupnog iznosa kredita (kao drugog bitnog sastojka predmetnog ugovora) i to na način da je povećavanjem kamatne stope povećavao i iznos anuiteta, čime je usporio zatvaranje glavnice kredita - koja je pak sama za sebe značajno rasla jer je rastao tečaj CHF, a takvim povećanjem glavnice nesporno se povećavao i iznos kojeg je tužitelj plaćao po osnovi kamate jer se kamata obračunava u postotku od same glavnice. Riječ je o ugovornim odredbama koje su nepoštene i nišetne sukladno odredbama članka 81. stavka 1. i 87. stavka 1. Zakona o zaštiti potrošača (N.N. 96/03), a nišetne su i prema odredbama članka 295., 296. te 322. ZOO/05. Sukladno članku 81. Zakona o zaštiti potrošača (N.N. 96/2003) ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra se nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo, ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed formuliranom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Slijedom navedenog, prethodno opisana neravnopravnost čini navedene odredbe ugovora nepoštenima, a kao takve i nišetnima, sve sukladno čl. 102. Zakona o zaštiti potrošača. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1401/2012 od 04.07.2013., potvrđenom odlukom Visokog trgovačkog suda RH posl.br. Pž-6632/17 od 14.06.2018.g., pravomoćno je utvrđeno da je ovdje tuženik Privredna banka Zagreb d.d. povrijedila kolektivne interese i prava potrošača, korisnika kredita, zaključujući ugovore o kreditima koristeći u njima nišetne i nepoštene ugovorne odredbe na način da je ugovorena valuta uz koju je glavnica vezana uz švicarski franak, a da prije i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora tužena banka, kao trgovac, nije potrošače u cijelosti informirala o svim bitnim parametrima bitnim za donošenje valjanje odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana pa je time ista postupila suprotno odredbama Zakona o zaštiti potrošača te Zakona o obveznim odnosima. Da je riječ o postupanju banke koje je nepošteno utvrdio je i sud Europske unije odlukom u predmetu C-186/16 Andricuic i dr. c/a Banca Romaneasca SA. U tom je predmetu sud EU utvrdio da je banka bila dužna potrošaču detaljno

objasniti kako funkcionira kreditni paket do te mjere da mu je morao, ako je to potrebno, detaljno, kroz simulacije, demonstrirati kako će moguće promjene tečaja, posebno povezane uz moguće promjene kamatne stope, utjecati na njegove mjesečne rate te ukupnu kreditnu obvezu i kroz koje točno mehanizme. Dakle, tuženik nije tužitelja informirao o svim rizicima koji za njega mogu proizaći iz predmetnog ugovora o kreditu, već je isto prešutio i nudio tužitelju, kao potrošaču, nižu kamatnu stopu i valutnu klauzulu kojom je glavnica vezana uz švicarski franak, kao sigurnu i stabilnu valutu, stvarajući kod tužitelja opći dojam o povoljnosti takvog kredita, a što je imalo izravan utjecaj na tužiteljevu ekonomsku odluku. Tužitelj je time nesporno doveden u situaciju u kojoj je iznos glavnice kredita neizvjestan, ali i iznos cijene glavnice, odnosno, kamata, budući je oboje bilo vezano uz švicarski franak. Kada tome nadodamo činjenicu da si je tuženik zadržao pravo svojevrijednog mijenjanja kamatne stope za vrijeme otplate kredita, postaje jasno o koliko velikoj neravnoteži se ovdje radi. Uvidom i usporedbom otplatnog plana i rekonstrukcije prometa po kreditu razvidno je da je tužitelj, zbog ugovorene valutne klauzule uz koju je glavnica vezana uz švicarski franak, u razdoblju od 2007.g. do 2015.g., skoro u svakom mjesecu preplatio iznos mjesečnog anuiteta zbog neprimjenjivanja početnog tečaja švicarskog franka i to za sveukupni iznos od 11.645,83 EUR-a/87.745,54 kn. Nadalje, tužitelj je dana 15.12.2015. s tuženikom sklopio Dodatak ugovora o kreditu broj 9012445947 kojim je utvrđeno da će isti otplatu obveza po osnovnom ugovoru u CHF umjesto uz valutnu klauzulu u CHF vezati uz valutnu klauzulu u EUR. Navedeno je učinjeno temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (N.N. 102/15; *dalje: ZID ZPK*) čijim je odredbama ustanovljena obveza vjerovnika (banaka) da provedu konverziju kredita denominiranih u CHF-u u kredite denominirane u EUR i kredita denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF u kredite denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR. Sukladno podacima Ministarstva financija dostavljenih u predmetu posl.br. UI-3685/15, čak 93,9% potrošača se odlučilo prihvatiti konverziju, a to vjerojatno iz razloga što im je ista bila ponuđena po principu „uzmi ili ostavi“ jer treće opcije nije bilo. Jedna od radnji koja je prethodila sklapanju prethodno navedenog Dodatka ugovora o kreditu bila je i izrada izračuna konverzije u skladu s odredbama ZID ZPK, a sukladno kojim odredbama (čl. 19.c.) je utvrđeno da se izračun radi na način da se na iznos početno odobrene glavnice kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF izračuna iznos glavnice kredita denominiranog u EUR i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u EUR, vrši obračun po tečaju primjenjivom na datum isplate kredita, a koji tečaj je jednak tečaju one vrste koji je vjerovnik na taj datum primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i kunama s valutnom klauzulom u EUR, pri čemu se iznosom početno odobrene glavnice smatra iznos koji je zadužen u poslovnim knjigama vjerovnika, a koji iznos može biti veći od isplaćenog iznosa zbog tečajne razlike zbog kupoprodaje deviza prilikom isplate kredita. Tuženik je prethodno opisani izračun konverzije i izradio te dostavio tužitelju, a analizom istog se da zaključiti da je isti izrađen u drugoj valuti (EUR), međutim, uz primjenu istih nepoštenih ugovornih odredbi koje su gore opisane. Naime, u presudi VTS-a posl.br. PŽ-6632/17, ne samo u izreci, nego i u obrazloženju (str.44.) utvrđeno je da je odredba prema kojoj je ugovorna kamata promjenjiva prema odluci banke već utvrđena nepoštenom odnosno ništetnom, i to u svim ugovorima o potrošačkom kreditiranju, a ne samo u ugovorima s valutnom klauzulom u švicarskim francima. Zbog primjene istih ugovornih odredbi, u

izračunu konverzije nastala je razlika u iznosu glavnice koju je tužitelj nastavio otplaćivati po konverziji. Tuženik je na dan konverzije izračunao neotplaćeni iznos glavnice u iznosu od 68.551,15 kn dok se prema tečaju na dan realizacije kredita utvrđuje ostatak neotplaćene glavnice u iznosu od 64.672,08 kn. S osnova valutne klauzule razlika više obračunatog ostatka neotplaćene glavnice na dan konverzije, u odnosu na ostatak neotplaćene glavnice prema početnom tečaju iznosi 3.879,07 kn/514,84 € stoga je i u tom dijelu tužitelj oštećen a potencijalno i u pogledu naplate kreditnih marži, ali i daljnjeg određivanja iznosa anuiteta, nakon konverzije, i to iz razloga što je glavnica, kao odrednica visine iznosa kamate, određena na veći iznos nego što to zaista je pa je na taj način i iznos kamate koji je plaćan nakon konverzije bio veći. Posljedice ništetnosti propisane su Zakonom o obveznim odnosima (N.N. 35/2005). Odredbom članka 323. stavka 1. ZOO-a propisano je da je u slučaju ništetnosti svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj ono što je na temelju takvog ugovora primila. Slijedom navedenoga, tuženik je dužan vratiti tužitelju sve što je primio na ime prethodno opisanih ništetnih odredbi ugovora jer se ima predmnijevati da takve ugovorne odredbe nikada nisu bile ni ugovorene. Tuženik je time dužan vratiti tužitelju sve što mu je tužitelj isplatio više od onoga što je bio dužan sukladno valjanim ugovornim odredbama, odnosno, dužan mu je vratiti preplaćenu razliku anuiteta koja je nastala kao rezultat jednostranih povećanja kamatne stope i rasta tečaja švicarskog franka, ali i sve ostalo što je stekao bez osnove. Slijedom svega navedenoga, tužitelj predlaže naslovnom sudu da nakon provedenog postupka donese presudu kojom će utvrditi ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu te kojom će naložiti tuženiku da tužitelju isplati iznose od 11.645,83 eura i 514,84 eura, oba sa zateznim kamatama i parničnim troškom.

2. Tuženik je u odgovoru na tužbu naveo kako osporava osnovu i visinu tužbenog zahtjeva tužitelja. Osporava tužiteljev status potrošača. Navodi da konverzija nije protivna pravu EU, da je provedena u skladu sa ZID ZPK koji usklađen je sa Ustavom RH i da je u skladu sa stajalištem Vrhovnog suda RH od 4.3.2020. iz oglednog postupka. Sukladno odredbi članka 19.b ZID ZPK, konverzijom se izjednačava položaj korisnika kredita u CHF s položajem u kojem bi takav korisnik bio da mu je, umjesto kredita u CHF, odobren odgovarajući kredit u EUR, dakle konverzija ima retroaktivni učinak (ex tunc), dakle, nakon konverzije treba uzeti kao da je potrošač od početka imao kredit u EUR, odnosno s valutnom klauzulom u EUR. Pravna posljedica navedenog zaključka je da potrošači s konvertiranim CHF kreditima nisu u položaju uopće se pozivati na nepoštene odredbe iz izvornog ugovora, odnosno nemaju pravni interes po toj osnovi tražiti dodatno obeštećenje jer je konverzijom potrošač s konvertiranim CHF kreditom jednak (isto) što i potrošač s EUR kreditom. Tužitelj je kroz konverziju kredita u cijelosti namiren, pa bi tužitelj usvajanjem tužbenog zahtjeva dobio dvostruku korist te bi ponovno došlo do narušavanja ravnoteže u kojem slučaju bi sada tuženi bio u nepovoljnijem položaju, odnosno došlo bi do dvostruke naplate. Svako eventualno dodatno obeštećenje potrošača s konvertiranim CHF kreditom dovodi do diskriminacije i neravnopravnosti potrošača s EUR kreditom, što nije bila namjera predlagatelja zakona koji je u Prijedlogu ZID ZPK istaknuo da se vodi „načelom kojim se osigurava ravnopravan, a nikako povoljniji položaj u odnosu na dužnike koji su ugovorili zaštitni mehanizam u EUR“ te da „uzimajući u obzir sve prethodno navedeno i sagledavajući činjenice, ravnotežu odnosa, stvarno uložena

sredstva te vodeći računa o ravnopravnom položaju dužnika u CHF u odnosu na dužnike u drugim valutama, ovim Zakonom se provodi konverzija kredita s ugovorenim zaštitnim mehanizmom u CHF u kredit sa ugovorenim zaštitnim mehanizmom u EUR, koji odgovara stvarnoj valuti izvora sredstava kojom su vjerovnici raspolagali, te odgovara valuti u kojoj su denominirana tržišta nekretnina i drugih roba koje su najvećim dijelom nabavljane navedenim kreditima.“ Stoga, inicijalno sklopljeni ugovor o kreditu s CHF klauzulom više ne proizvodi pravne učinke jer su stranke originalni ugovorni odnos izmijenile na temelju suglasnosti volja (prvenstveno voljom potrošača) te su sklopile dodatak ugovoru koji predstavlja novu pravnu osnovu koja svoje izvorište ima u prisilnom propisu ocijenjenim suglasnim s Ustavom RH i odredbama prava Europske Unije. S obzirom da je nesporno da je ZID ZPK uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka u pogledu konvertiranih CHF kredita, odnosno došlo je do potpune restitucije potrošača, pa ne postoji osnova po kojoj bi Sud konverziju izostavio iz primjene jer su otpali i svi zahtjevi za obeštećenjem potrošača s kreditima izvorno denominiranim u CHF jer se nakon provedene konverzije na njih više ne smije gledati kao na potrošače s kreditom denominiranim u CHF. Ističe prigovor zastare. Tuženik ističe da tužitelj neosnovano smatra da povreda interesa pojedinačnog potrošača direktno proizlazi iz utvrđene povrede kolektivnih interesa u postupku zaštite kolektivnih interesa potrošača. Naime, cilj postojanja i ostvarivanja kolektivne zaštite je preventivne prirode, a što je vidljivo iz samih zakonskih formulacija, a ne ostvarivanje individualnih parnica u kojima se zahtjeva isplata. Ugovorne odredbe u konkretnom slučaju nisu istovjetne sa sadržajem onih o kojima se sudilo u postupku za zaštitu kolektivnih interesa potrošača. Isto proizlazi i iz stava VTSRH-a izraženog u presudi poslovni broj PŽ-6632/17 (Presuda PŽ-6632/17). Presuda u kolektivnom sporu nema pravni učinak erga omnes da bi se mogla primjenjivati na svaki pojedinačni spor pokrenut tužbom individualnog tužitelja. Sukladno tome, u kolektivnom sporu utvrđivana je apstraktna pravna zaštita čiji se učinci ne mogu neposredno primijeniti na svaki pojedini ugovorni odnos, već je potrebno utvrditi pripada li uopće tužitelj kategoriji „prosječnog potrošača“ o kakvom se potrošaču, kao apstraktnoj osobi raspravljalo u kolektivnom sporu. Odredbom članka 131. Zakona o zaštiti potrošača (ZZP) iz 2009., određeno je da se tužba za zaštitu kolektivnih interesa podnosi samo ako i dok postoji postupanje koje je protivno točno specificiranim odredbama ZZP-a. Sukladno tome, odluke sudova donesene povodom kolektivne tužbe tužitelja Potrošač odnose se na ugovorne odnose koji su na snazi. U odnosu na navode tužitelja o odredbama ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli, tuženik se očituje kako slijedi. Odredbom članka 22. ZOO-a propisano je da je dopuštena odredba ugovora prema kojoj se vrijednost ugovorne obveze u valuti Republike Hrvatske izračunava na temelju tečaja valute Republike Hrvatske u odnosu prema stranoj valuti. Dakle, nesporno je da ugovaranje valutne klauzule nije nepošteno niti nezakonito. Tužitelj ukazuje na postojeću praksu Suda EU iz koje proizlazi da je potraživanje tuženika neosnovano i to na presudu broj C-81/19 i broj C-173/09. Tuženik ističe da su odluka VSRH poslovni broj Rev-2221/18 i Presuda PŽ-6632/17 nepravilne i potpuno nekonzistentne s pravom Europske unije. Međutim, ako bi Naslovni sud smatrao da bi trebalo utvrđivati okolnosti na koje se poziva tužitelj, tuženik ističe sljedeće. Nesporno je da je ugovaranje valutne klauzule dopušteno sukladno odredbama ZOO-a, a tužitelj se poziva se i na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske U-I-1746/2006 od 17.6.2009. te presudu Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev 1990/91. U odnosu na postavljeni tužbeni

zahtjev, tuženik ističe da u ugovoru o kreditu nije određeno da je anuitet izražen u kunama, niti da se kredit otplaćuje u kunama. Tuženik ističe da ugovorna odredba o valutnoj klauzuli ne uzrokuje, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Navedene odredbe su nedvojbeno jasne te unesene u ugovor o kreditu na uočljivim mjestima i bez dodatnih uvjeta predviđenih posebnim odredbama napisanim manjim slovima ugovora o kreditu. U odnosu na razumljivost značaja valutne klauzule i konkretno valutne klauzule u CHF, tuženik ukazuje da je tužitelj poslovno sposobna osoba. Stoga je nelogično i neživotno da tužitelj nije znao za rizik. Također, donošenje odluke o kreditnom zaduženju predstavlja životno prilično značajnu obvezu, primarno novčanu te se takva odluka ne može donijeti bez opširnog prikupljanja daljnjih obavijesti kako kod banke, ovdje tuženika, tako i iz ostalih sredstava informiranja o kreditnoj zaduženosti, valutama i ostalim stavkama bitnima za donošenje odluke o sklapanju ugovora o kreditu. Predmetne odredbe o valuti CHF jasno su koncipirane ugovorom o kreditu te je jasno i nesumnjivo izražena volja ugovornih strana. Također, prije sklapanja ugovora o kreditu tužitelj je od strane zaposlenika tuženika mogao zatražiti sve dodatne informacije i pojašnjenja vezana za valutnu klauzulu i njen učinak na odnos ugovornih strana. Osim od strane zaposlenika tuženika prije samog zaključenja ugovora o kreditu, tužitelj je s mogućim oscilacijama tečaja valute CHF bio upoznat i kroz priopćenja Hrvatske narodne banke. Naime, tužitelju prije svega nije moglo ostati nepoznato da Hrvatska narodna banka štiti tečaj domaće valute u odnosu na valutu EUR kako bi stabilizirala tečaj kada dođe do njegovih oscilacija, ali na taj način ne štiti tečaj kune u odnosu na valutu CHF. Tuženik ističe da takva općepoznata činjenica nije mogla ostati nepoznata tužitelju. Dapače, Hrvatska narodna banka je upozoravala javnost na moguće oscilacije u tečaju HRK prema tečaju CHF još 2006., pa je tužitelj imao saznanja o postojanju mogućnosti jačanja tečaja CHF u odnosu na HRK. Nadalje, VTSRH je presudom PŽ-6632/17 obuhvatio samo jednu fazu predugovornog stadija u kojem je pojedina banka komunicirala sa svim potencijalnim potrošačima, odnosno fazu reklamiranja i oglašavanja. Međutim, izreka presude, a kako je u odgovoru na tužbu gore u tekstu citirano, kao relevantno navodi i vrijeme pregovora i vrijeme zaključenja, ali bez obrazloženja na kojim činjenicama se isto temelji. Odredbom članka 84. ZZP-a iz 2003. propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li poštene ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni ako su te odredbe jasne, lako razumljive i lako uočljive. S obzirom da je u konkretnom slučaju sporna odredba ugovora o kreditu tužitelju bila jasna, lako uočljiva i razumljiva, ocjena poštenosti odredaba o valutnoj klauzuli nije dopuštena. Tuženik se protivi predloženom dokazu provođenjem financijsko-knjigovodstvenog vještačenja. Ako bi sud prihvatio takav dokazni prijedlog tužitelja, tada tuženik ističe sljedeće. U odnosu na potraživanje tužitelja preplate tečaja u kunama, tuženik ističe da je volja ugovornih strana bila sklopiti ugovor o kreditu s valutnom klauzulom, dakle ugovorne strane, ovdje tužitelj i tuženik pristali su i na promjene anuiteta uslijed promjene tečaja CHF. Prema tome, tužitelj ne može tražiti da se eventualna preplata računa na način da se fiksira tečaj na onaj koji je vrijedio na dan sklapanja ugovora o kreditu. Nadalje, usprkos tome što je teret dokaza ove činjenice na tužitelju, tuženik navodi okolnosti iz kojih proizlazi da tuženik, unatoč svojoj stručnosti i pažnji nije znao niti je mogao znati za buduća kretanja tečaja CHF. Tuženik ističe i da u vrijeme sklapanja osporavanih ugovornih odredaba nije postojao niti jedan zakonski i podzakonski propis koji bi od tuženika zahtijevao određeni način postupanja

pri sklapanju ugovora s valutnom klauzulom, odnosno nisu postojali pravni okviri u kojima bi tuženik morao djelovati na području informiranja potrošača prije i u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu. Sukladno stavu VSRH za ocjenu o jasnoći i razumljivosti valutne klauzule u CHF odlučno je jesu li na svjetskom ili domaćem tržištu postojale naznake koje su upućivale na postojanje okolnosti koje će izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, odnosno je li tuženik za takve okolnosti znao ili morao znati i je li ih uskratio tužitelju prilikom sklapanja ugovora. U postupku kolektivne zaštite utvrđeno je da takve okolnosti nisu postojale, da nije bilo nikakvih posebnih rizika ili naznaka na globalnom ili domaćem tržištu te da je tuženik korisnicima, time i tužitelju, dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao. Razumljivost sporne odredbe procjenjuje se u trenutku zaključenja kredita i podrazumijeva shvaćanje posljedica koje iz nje proizlaze, odnosno utjecaja koji bi na otplatu kredita prouzročio porast vrijednosti CHF ili smanjenje vrijednosti domaće valute i to u okviru informacija koje su bile poznate tuženiku i koje tužitelju nisu namjerno uskraćene. Osim toga, predmetni ugovor o kreditu je i solemniziran od strane javnog bilježnika. Odredbom članka 57. Zakona o javnom bilježništvu propisano je da pri sastavljanju javnobilježničkog akta javni bilježnik mora, ako je to moguće, ispitati da li su stranke sposobne i ovlaštene za poduzimanje i sklapanje posla, objasniti strankama smisao i posljedice posla i uvjeriti se o njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji. Javni bilježnik će izjave sudionika potpuno jasno i određeno sastaviti pismeno i onda sam pročitati strankama i neposrednim pitanjima uvjeriti se da li sadržaj javnobilježničkog akta odgovara volji stranaka. Tuženik ističe da je tužitelju bilo razumljivo da isplatu i vraćanje kredita veže uz tečaj CHF i mogao je shvatiti ekonomske posljedice koje iz ugovaranja takve odredbe proizlaze, odnosno da će mu visina anuiteta ovisiti o kretanju tog tečaja. Tuženik je već gore istaknuo da u trenutku zaključenja ugovora na tržištu nisu postojale naznake koje bi upućivale na postojanje okolnosti koje bi izgledno i izvjesno utjecati na tečaj CHF prema kuni, a tuženik je tužitelju dao sve potrebne informacije kojima je i sam raspolagao. Tužitelj je mogao utjecati na spornu odredbu i otkloniti njenu primjenu ugovaranjem traženog iznosa u kunama ili npr. uz valutnu klauzulu u EUR, što je većina potrošača i činila. Nesporno je i utvrđeno u kolektivnom sporu da tuženik ne ostvaruje extra profit temeljem valutne klauzule u CHF, s obzirom da je i sam zadužen u predmetnoj valuti, a o da ostale banke i tuženik nisu znali i nisu mogli znati i predvidjeti iznimno nagli i visoki rast vrijednosti valute CHF, stoga se takva vrsta neravnoteže ne može sanirati kroz propise o nepoštenim ugovornim odredbama, već kroz druge odgovarajuće i primjenjive institute, kao što su, primjerice, pravila o izmjenama ugovora zbog izvanrednih okolnosti. Zaključno, tuženik ističe da je valutna klauzula izričito dopuštena zakonom te je tuženik je tužitelja informirao o svim okolnostima vezanima uz kretanje tečaja CHF o kojima je imao saznanja. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže sudu da odbije tužbu i tužbeni zahtjev kao neosnovan u cijelosti te da naloži tužitelju da tuženiku nadoknadi troškove ovog parničnog postupka.

3. Po provedenom financijskom vještačenju tužitelj je podnescima od 27. ožujka 2026. i 6. srpnja 2026. specificirao tužbeni zahtjev radi isplate te sada potražuje kako je navedeno u izreci. Budući da je zahtjev radi isplate povišen, a istaknut je i eventualno kumulirani tužbeni zahtjev, radi se o preinaci tužbe, koju je sud dopustio iako je izjavljena nakon zaključenja prethodnog postupka i unatoč protivljenju tuženik, jer tužitelj prije provedenog vještačenja nije niti mogao znati točan iznos preplata, a sud

smatra da je preinaka svrsishodna za konačno rješenje odnosa između stranka (članak 190. stavci 1. do 4. Zakona o parničnom postupku, "Narodne novine" broj 53/91., 91/92., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 2/07.- Odluka USRH, 84/08., 96/08.- Odluka USRH, 123/08.-ispravak, 57/11., 148/11.- pročišćeni tekst, 25/13., 89/14.- Odluka USRH, 70/19., 80/22., 114/22.,155/23., dalje: ZPP-a). Uz navedeno, ističe se kako je na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem.

4. Dakle, predmet ovog postupka jest zahtjev tužitelja radi utvrđenja ništetnosti odredbi Ugovora o kreditu o valutnoj klauzuli. Predmet spora je i tužiteljev restitucijski zahtjev radi povrata preplaćenih iznosa s osnova razlike u tečaju te pogrešno umanjene glavnice dugovanja prilikom provedbe konverzije u iznosu navedenom u izreci ove presude. Pritom, tužitelj se u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava i to presude presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske broj PŽ-6632/2017-10 od 14. lipnja 2018.

5. Tijekom dokaznog postupka sud je izvršio uvid u dokumentaciju priloženu spisu i to u Dodatak Ugovoru o kreditu broj 9012445947 od 15. prosinca 2015., Ugovor o kreditu 25. travnja 2007, plan otplate, prijepis knjigovodstvene kartice, izračun konverzije, provedeno je financijsko vještačenje te je saslušan tužitelj.

6. Budući da se tužitelj u ovoj parnici pozvao na pravna utvrđenja iz presuda kojima su prihvaćeni zahtjevi iz tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava najprije se ističe da je Vrhovni sud Republike Hrvatske u kolektivnom sporu koji se vodio radi zaštite prava i interesa potrošača korisnika kredita u CHF pod posl.br. Rev-2221/2018 presudom od 3. rujna 2019. odlučivao o reviziji sedam banaka, među kojima je bila i tužena, izjavljene protiv presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske posl.br. PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. a kojom je potvrđena presuda Trgovačkog suda u Zagrebu posl.br. P-1402/12 od 4. srpnja 2013. u toč. 1.,2., 3., 4., 5., 6. i 7. izreke kojim je utvrđeno da su banke među kojima je i tužena u određeno navedenim razdobljima povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem valute uz koju je vezana glavnica švicarski franak, sve suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 96/03. - dalje: ZZP/03) u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 79/07, 125/07, 75/09, 79/09, 89/09 i 133/09- dalje: ZZP), te je odlučio da se revizije odbijaju kao neosnovane. Vrhovni sud Republike Hrvatske je u potpunosti prihvatio razloge iz drugostupanjske presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. U presudi Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, a koje shvaćanje prihvaća i Vrhovni sud Republike Hrvatske, utvrđeno je da su tužene banke među kojima je i ovdje tuženik u razdoblju od 1. travnja 2004. do 31. prosinca 2008. povrijedile kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita sklapanjem ugovora o kreditu koristeći u njima ništetne i nepoštene ugovorne odredbe tako da je u

ugovorima o potrošačkom kreditiranju-ugovorima o kreditu ugovorena valuta uz koju je vezana glavnica švicarski franak, a da prije sklapanja i u vrijeme sklapanja tih ugovora nisu kao trgovci potrošače u cijelosti informirali o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti a tijekom pregovora i u vezi sklapanja tih ugovora o kreditu što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih stranaka čime su banke postupile suprotno odredbama čl. 81., čl. 82. i čl. 90. tada važećeg ZZP/03 u razdoblju do 6. kolovoza 2007., a od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008. suprotno odredbama čl. 96. i čl. 97. ZZP.

7. Što se tiče pravnih učinaka presude donesene po kolektivnoj tužbi treba reći da je člankom 502. c ZPP-a navedeno da se fizičke i pravne osobe mogu u posebnim parnicama za naknadu štete ili isplatu pozvati na pravno utvrđenje iz postupaka po kolektivnoj tužbi. Ta se odredba primjenjuje u ovoj pravnoj stvari jer je na snazi od 1. rujna 2019., a tužba je podnesena 12. lipnja 2023. S tim u svezi na tužitelju je teret dokaza samo glede činjenica koje moraju biti ispunjene u spornom razdoblju da bi se na tako utvrđeno činjenično stanje mogla primijeniti odluka suda po kolektivnoj tužbi. Drugim riječima, tužitelj, da bi se pozvao na pravne učinke presude iz postupka po kolektivnoj tužbi mora dokazati da je njegov konkretan slučaj obuhvaćen ostvarenom kolektivnom zaštitom, što znači da tužitelj mora dokazati činjenicu da se radi o ugovoru o kreditu s ugovorenom ništetnom odredbom o valutnoj klauzuli u valuti CHF u spornom razdoblju (radi se o vremenskom periodu koji je za svaku od osam banaka konkretno određen presudama Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske). To je u ovom predmetu utvrđeno uvidom u priloženi Ugovor o kreditu.

8. S druge strane, na tuženiku je teret dokaza o tome da dokaže da sadržaj Ugovora ne odgovara sadržaju ugovora o kreditu koji su zaključeni u razdoblju od 10. rujna 2003. godine pa do 31. prosinca 2008. godine, odnosno da u konkretnom slučaju postoje okolnosti koje isključuju primjenu učinaka zaštite iz kolektivnog spora te da je tuženik tužitelju u predugovornoj fazi pružio sve potrebne informacije za donošenje informirane odluke o sklapanju ponuđenog ugovora koji sadrži predmetne ugovorne odredbe, pa da je tužitelj mogao donijeti informiranu odluku hoće li ugovor s tim odredbama sklopiti ili neće.

9. Tužiteljica je iskazala da su joj sredstva bila potrebna za rješavanje stambenog pitanja. Sredstvima kredita je kupljen stan površine 37 kvadrata koji je korišten isključivo za stanovanje. Nikad nije iznajmljivan niti korišten u neku gospodarsku svrhu. U banci joj je ponuđen isključivo ovakav ugovor, sadržaj je u cijelosti pripremila banka, nije bilo mogućnosti pregovora o pojedinim odredbama tog ugovora i tužiteljica ga je mogla samo prihvatiti ili ne prihvatiti. Nisu joj pojašnjeni nikakvi rizici za ugovaranje ovakvog kredita i nije joj rečeno da može doći do porasta anuiteta kako je došlo. Nije joj objašnjeno da Hrvatska narodna banka ne štiti tečaj kune u odnosu na CHF kako to čini u odnosu na euro. U tijeku otplate došlo je do znatnog povećanja anuiteta, početni je iznosi 2.700,00 kuna, da bi porastao na 4.900,00 kuna. Da je znala da može doći do ovakvog povećanja nikad ne bi zaključila ovaj ugovor. Zaključila je dodatak ugovoru o konverziji na prijedlog banke, rečeno joj je da je to povoljnije za nju i da to

svi rade. Tada nije znala za ništetnost odredbi osnovnog ugovora niti se odrekla bilo kakvog obeštećenja i prava koja mi pripadaju po osnovnom ugovoru.

10. Sud je iskaz tužitelja prihvatio kao istinit, jer je logičan i životan i sukladan ispravama u spisu. Naime, niti jedna isprava priložena u spis ne govori o tome da bi tužitelj prije zaključenja ugovora bio upozoren na specifične rizike kredita s valutnom klauzulom u CHF, niti je tuženik, na kojem je o tome teret dokaza kako je pojašnjeno u 8. odlomku ovog obrazloženja, predložio kakav drugi dokaz o tim okolnostima.

11. Na temelju izvedenih dokaza nije utvrđeno da se na konkretan Ugovor o kreditu ne primjenjuju učinci zaštite iz kolektivnog spora.

12. Naime, tužitelj je predmetni ugovor zaključio u privatne svrhe pa se radi o potrošačkom ugovoru, što proizlazi iz samog Ugovora (članak 2. Ugovora) te iz iskaza tužitelja. U vrijeme sklapanja predmetnog Ugovora o kreditu bio je na snazi Zakon o zaštiti potrošača ("Narodne novine" broj 96/03., dalje ZZP/03) koji je regulirao pitanje nepoštenih odredbi u trgovačkim ugovorima kao lex specialis u odnosu na odredbe Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05., dalje ZO) kojim je to pitanje bilo regulirano na razini općeg propisa. Međutim obzirom na utuženo razdoblje u konkretnom slučaju mjerodavne su i odredbe Zakona o zaštiti potrošača iz 2007. ("Narodne novine" broj 79/07. i 125/07., dalje: ZZP/07). Odredbom čl. 84. ZZP/03 i čl. 99. ZZP/07 propisano je da nije dopušteno ocjenjivati jesu li ugovorne odredbe o predmetu ugovora i cijeni poštene, ako su te odredbe jasne, lako razumljive i uočljive.

13. Odredbe ugovora o kreditu s valutnom klauzulom su bile vidno istaknute, i time lako uočljive. Isto tako proizlazi i da je u navedenim odredbama bilo jasno naznačeno da se iznos kredita vezuje uz tečaj švicarskog franka iz čega proizlazi da su bile jasne. Međutim tijekom postupka nije utvrđeno da se o tim odredbama pojedinačno pregovaralo, niti da je tužitelj kao potrošač u cijelosti jasno i transparentno bio informiran o svim rizicima koje prate ugovorenu valutu CHF, a što u konačnosti nije navedeno niti u ugovoru.

14. Naime prosječnom potrošaču u Republici Hrvatskoj, kakav je i tužitelj, u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora nije bilo poznato da je uz valutnu klauzulu u švicarskim francima vezan rizik „valute utočišta“ koji ne postoji kod valutne klauzule u eurima što znači da banka nije na transparentan način informirala potrošače da je rizik intervalutarnih promjena u valutnoj klauzuli vezanoj za CHF neusporedivo veći u odnosu na isti takav rizik u valutnoj klauzuli vezanoj za valutu euro, a što je svakako bitno za donošenje odluke o sklapanju ugovora koji sadrži sporne odredbe. Zbog toga prosječnom potrošaču odredba kojom se glavnica veže za valutnu klauzulu CHF nije bila razumljiva. Na temelju takve odredbe tužitelj kao potrošač u vrijeme sklapanja ugovora nije mogao procijeniti ekonomsko značenje posljedica koje za njega proizlaze iz takve ugovorne odredbe. Navedeno proizlazi i iz iskaza tužitelja.

15. Stoga su navedene odredbe suprotne načelu savjesnosti i poštenja jer su banke kao savjesni gospodarstvenici i stručne osobe trebali sami, prema temeljnom načelu savjesnosti i poštenja voditi računa i o interesima druge strane, te tužitelja kao

potrošača informirati o svim rizicima koje sklapanjem predloženog ugovora prihvaća ili te iste informacije uklopiti u ugovor kako bi tužitelj kao potrošač mogao razumjeti što mu donosi sporna zaštitna klauzula i o tome donijeti informiranu odluku. Navedeno uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima o obvezama ugovornih strana na štetu potrošača koja je k tome i značajna jer je neizvjestan iznos glavnice kredita i cijene kredita (iznos redovne kamate), kojeg potrošač kao dužnik ima obvezu vratiti banci i a čime su promjenjivi i neizvjesni bitni elementi ugovora.

16. Slijedom navedenog, a kako predmetne odredbe uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama tužitelja kao korisnika kredita i potrošača kao jedne ugovorne strane u odnosu na tuženika kao banku i trgovca kao drugu ugovornu stranu, a što je suprotno temeljnim načelima obveznog prava, odnosno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznim odnosima, načelu suradnje, te načelu zabrane zlouporabe prava, to su iste ništetne.

17. Valja istaknuti da nedvojbeno nije zakonom zabranjeno ugovarati valutnu klauzulu, međutim ne na način kako je to tuženik u konkretnom slučaju učinio, odnosno bez da je tužitelja informirao o mogućim rizicima.

18. Isto tako valja istaknuti da je predmetni Ugovor o kreditu nedvojbeno solemniziran od strane javnog bilježnika (ta činjenica među strankama nije sporna). Pri tom je sukladno odredbi čl. 57. i čl. 58. Zakona o javnom bilježništvu ("Narodne novine" broj 78/93., 29/94., 16/07., 75/09.) uloga javnog bilježnika u postupku solemnizacije ugovora, ocijeniti ako je to moguće, jesu li ugovorne stranke ovlaštene i sposobne poduzeti i sklopiti taj pravni posao, objasniti im smisao tog posla i uvjeriti se o postojanju njihove prave volje za sklapanje tog pravnog posla. Međutim javni bilježnik pri solemnizaciji ugovora o kreditu nije mogao potrošaču objasniti parametre promjene kamatne stope ili rizike fluktuacije tečaja švicarskog franka koji nisu bili navedeni u ugovoru o kreditu kojeg je solemnizirao, niti je imao takve zakonske ovlasti prema mjerodavnom zakonodavnom okviru, pa to što je Ugovor o kreditu je utječe na ocjenu poštenosti spornih ugovornih odredbi.

19. Također i u predmetima C-609/19 i u spojenim predmetima C-776/19 do C-782/19 Suda EU tumačen je zahtjev transparentnosti ugovorne odredbe o tečajnom riziku, te je naglašeno da pružanje brojnih informacija potrošaču ne ispunjava zahtjev transparentnosti ako se te informacije temelje ne pretpostavci da će tečaj ostati stabilan tijekom cijelog trajanja ugovora, a posebno ako potrošač nije upozoren na gospodarski kontekst koji može imati posljedice na promjenu deviznog tečaja. Ponovljena je i presumpcija da je netransparentna ugovorna odredba ujedno i nepoštena jer je trgovac koji nije poštovao zahtjev transparentnosti na potrošača prebacio neproporcionalan rizik da sam snosi trošak dugoročnog kretanja tečaja.

20. Unatoč tome što je utvrđena djelomična ništetnost odredbi Ugovora o kreditu koje se odnose na valutnu klauzulu, primjenom članka 87. ZZP/03 i članka 105. stavak 1. ZOO-a, predmetni ugovor može opstati i bez ništetnih odredaba prema kojima se obveze tužitelja obračunavaju po srednjem tečaju banke za CHF na dan plaćanja. Ništetni dio odredabe tih odredbi Ugovora ima se načelno smatrati kao da nikada nije

postojao tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača, s posljedicom uspostave pravne i činjenične situacije u kojoj bi se potrošač nalazio kada navedena odredba ne bi postojala. S obzirom na to da su stranke predmetnog ugovora načelno iskazale suglasnu volju da se na predmetni ugovor primjenjuje tečaj u vrijeme isplate kredita, odnosno to je visina tečaja koja je tužitelju u vrijeme ugovaranja bila poznata, odnosno navedena u otplatnom planu koji mu je uručen te na koji je pristao, na ugovorni odnos se primjenjuje upravo taj tečaj sve dok se na zakonom propisani način ne nadomjesti dio ugovorne odredbe koji je utvrđen ništetnim.

21. Vještak je u svom nalazu i mišljenju i naveo kako je tužitelj na ime preplaćenog tečaja 11.995,13 eura, a razlika glavnice iznosi 576,39 eura. Zatezne kamate koje su na iznose preplaćenog tečajka tekle do konverzije iznose 3.817,59 eura.

22. Citirani nalaz i mišljenje sud je prihvatio jer cijeni da je isti dan objektivno i u skladu sa pravilima struke, a stranke nisu imale primjedbe na matematički obračun, dok su prigovoru tuženika bili pravne prirode i usmjereni u osnovi na zadaću koju je sud dao vještaku, a razlozi takve zadaće navedeni su u odlomku 20. obrazloženja ove presude.

23. Prema članku 296. stavak 1. i 3. i članku 323. st. 1. i 2. ZOO-a u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna je vratiti sve ono što je primila na temelju takva ugovora, te je ugovaratelj koji je kriv za sklapanje takvog ugovora, odgovoran svom suugovaratelju za štetu koju trpi zbog ništetnosti ugovora ako ovaj nije znao ili prema okolnostima nije morao znati za postojanje uzroka ništetnosti.

24. Međutim, s obzirom da je među strankama nesporno sklopljen Dodatak Ugovoru o kreditu kojim su odredbe iz Ugovora o kreditu izmijenile u pogledu valutne obveze, kamatne stope i iznosa preostale neotplaćene glavnice kredita te je postignut sporazum o korištenju preplate, prestala je obveza tuženika (čl. 160. ZOO) na povrat više plaćenih iznosa s osnove ništetne odredbe o valutnoj klauzuli u CHF, a koja bi obveza proizlazila iz opće odredbe obveznog prava (čl. 1111. st. 1. ZOO) i ti, više plaćeni iznosi, nisu bez pravne osnove ostali u imovini tuženika. ZID ZPK/15 je u odredbama čl. 19.d i čl. 19.e propisao detaljnu, jasnu i transparentnu proceduru koja je prethodila zaključenju Ugovora o konverziji, kao i sadržaj tog ugovora, pa je tužitelj kao potrošač bio u prilici još prije sklapanja Aneksa Ugovora proučiti njegove odredbe. U skladu s navedenim, primjena posebnog propisa (ZID ZPK/15) derogira opće odredbe ZOO o pravnim posljedicama ništetnosti na način da se svote koje su plaćene na temelju nepoštenih ugovornih odredbi o valutnoj klauzuli u CHF, ne vraćaju potrošaču, već su iskorištene u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim Dodatkom Ugovora o kreditu, a na način kako je to određeno u ZID ZPK/15.

25. Tužitelj je tužbenim zahtjevom zatražio i zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nepoštenih i ništetnih odredbi ugovora o deviznoj klauzuli i to za razdoblje od dana plaćanja pojedinačnih mjesečnih obroka kredita do isplate. Taj dio nije obuhvaćen obračunom u konverziji niti je uređen u ZID ZPK/15 pa je na temelju općeg propisa iz čl. 1111. i čl. 1115. ZOO u tom dijelu osnovan zahtjev tužitelja na način da

tužitelju zatezne kamate na preplaćene iznose temeljem nišetnih i nepoštenih odredbi o deviznoj klauzuli u CHF pripadaju od dana sklapanja Ugovora o kreditu pa do dana prestanka obveze izvršenom konverzijom kredita (30. rujna 2015.), što znači na sve one iznose koje je tužitelj plaćao više od početnog tečaja i od početne kamatne stope. Kod toga je također potrebno dodati da tužitelju te zatezne kamate pripadaju u cijelosti i bez oduzimanja od bilo kakve preplate utvrđene Aneksom Ugovora o kreditu na temelju ZID ZPK/15.

26. Zbog navedenoga, valjalo je odbiti prvopostavljeni tužbeni zahtjev radi isplate preplaćenih tečajnih razlika, a prihvatiti eventualno kumulirani tužbeni zahtjev radi isplate zateznih kamata koje su tekle na te preplaćene tečajne razlike od dana plaćanja do konverzije.

27. Ističe se kako je ovakvo stajalište zauzelo i prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske u presudi i rješenju poslovnog broja Rev-457/2025-21 od 27. svibnja 2026., uz dodatno obrazloženje da je ZID ZPK/15 donesen nakon što je ocijenjeno da je u području potrošačkog kreditiranja došlo do znatne neravnoteže u odnosima između korisnika kredita kao potrošača i banaka kao kreditora (trgovca) u odnosu na ugovore o kreditu sklopljene u posebnom razdoblju od 2004. do 2008. koji su denominirani u kunama s valutnom klauzulom u CHF i obzirom da je tečaj CHF izrazito jačao s vremenom te su rasle ugovorene promjenjive kamatne stope što je dovelo u izrazito težak položaj korisnike kredita i potrošača. Stoga je ZID ZPK/15 imao za cilj otkloniti nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i osigurati korisnicima kredita u CHF, odnosno u kunama vezano za tečaj CHF, isti položaj u odnosu na korisnike kredita u valuti EUR. Na temelju odredbi čl. 19.b i čl. 19.c koji su dodani čl. 1. ZID ZPK/15 proizlazi da vjerovnik i dužnik uređuju svoje odnose u pogledu valute obveze i kamatne stope za cijelo razdoblje od sklapanja kredita pa nadalje (na način da se korisnik kredita dovodi u isti položaj kao da je ugovor o kreditu sklopio uz valutnu klauzulu u EUR) s time da se razlika između više uplaćenih iznosa i obveze koju bi potrošač imao da je sklopio ugovor s valutnom klauzulom u EUR računa kao preplata, kojom se ovisno o okolnostima slučaja postupa sukladno dodanoj odredbi čl. 19.c st. 5. ZID ZPK/15. Nadalje se prošireno vijeće od trinaest sudaca Vrhovnog suda Republike Hrvatske pozvalo i na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske u predmetu Gos-1/2019 prema kojoj: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su nišetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“. Ukazuje i na rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj U- I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. kojim nije prihvaćen prijedlog više predlagatelja fizičkih osoba te osam kreditnih institucija za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/15 (kao i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kreditnim institucijama – "Narodne novine" broj 102/15) te je ocijenio da su oba zakona usklađena s Ustavom. U navedenom je rješenju Ustavni sud Republike Hrvatske, pored dane ocjene formalne i materijalne ustavnosti, istaknuo da osporeni ZID ZPK/15 ima legitiman cilj koji se ogleda u povećanju socijalne zaštite, sprječavanju nastavljanja nepoštene poslovne prakse kreditnih institucija i sprječavanju produbljivanja dužničke krize te da je navedena mjera (konverzija) razmjerna legitimnom cilju koji se želio postići jer su propisane mjere

bile prikladne i nužne te nije postojala druga manje tegobna ili ograničavajuća mjera. Njome nije nametnut prekomjeren teret ni kreditnim institucijama kao adresatima. Vrhovni sud Republike Hrvatske dodaje i da se odredbe Glave II. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine", broj 41/14, 110/15 i 14/19 – dalje: ZZP/14) koji uređuju pitanje nepoštenih odredbi u potrošačkim ugovorima ne primjenjuju na ugovorne odredbe kojima se u ugovoru unose zakonske odredbe prisilne prirode odnosno kojima se u ugovor unose odredbe i načela konvencija koje obvezuju Republiku Hrvatsku jer to prijeći odredba čl. 49. st. 5. ZZP/14. U ovakvim okolnostima Vrhovni sud Republike Hrvatske zaključuje da zamjena nepoštenih ugovornih odredaba zakonskim odredbama uspostavlja stvarnu ravnotežu u pravima i obvezama kako tužitelja kao potrošača, tako i tuženika (banke) kao trgovca jer, s jedne strane, omogućuje donošenje informirane odluke o sklapanju ugovora o konverziji od strane potrošača budući da je potrošač kao slabija ugovorna strana objektivno bio u mogućnosti informirano procijeniti hoće li prihvatiti ili odbiti ponudu banke za sklapanje ugovora o konverziji. Pritom se posebno naglašava da je zaključenje ugovora o konverziji ovisilo o volji potrošača jer je samo potrošaču ostavljena mogućnost izbora prihvatanja ili neprihvatanja konverzije. S druge strane, ovakav način uređenja zamjene nepoštenih ugovornih odredbi omogućuje i balansiranje interesa potrošača i trgovca na tržištu. Učinak konverzije prema ZID ZPK/15 djeluje *ex tunc* što omogućuje uspostavu činjeničnog i pravnog okvira u kojem bi se potrošač našao i bez postojanja nepoštene ugovorne odredbe. Tako stvorena mogućnost uspostave činjeničnog i pravnog okvira kakav je postojao, već sama po sebi, ima restitucijski učinak jer omogućuje vraćanje koristi koju je druga ugovorna strana (trgovac) stekla od potrošača po osnovi nepoštene ugovorne odredbe i to u okolnostima i u proceduri koja je unaprijed poznata i unaprijed svim stranama predstavljena kao jednokratna mjera i trajno rješenje. Na taj je način, prema ocjeni revizijskog suda, zaključenjem Aneksa ugovoru o kreditu koji je zaključen prema pravilima posebnog propisa (ZID ZPK/15) uspostavljena ravnoteža između efektivne zaštite i zahtjeva pravne sigurnosti, kao i zaštite legitimnih očekivanja strana u ugovornom odnosu koje su postupale u dobroj vjeri u opsegu obračuna izvršenog u smislu odredbe čl. 19.c u vezi s čl. 19.e ZID ZPK/15 (prema odredbi čl. 19.e ZID ZPK/15, potrošači snose: razliku u početnoj glavnici zbog kupoprodaje deviza iz čl. 19.c st. 1. toč. 1. ovoga Zakona, zatim iznos naplaćenih zateznih kamata, naknada troškova iz čl. 19.c st. 1. toč. 4. ovoga Zakona te iznos kamata i tečajnih razlika na ime preplate iz čl. 19.c st. 1. toč. 5. ovoga Zakona). Interveniranje u takav pravni odnos na način koji to tužitelj zahtijeva - unutar opsega obračuna izvršenog prema odredbi čl. 19.c u vezi s odredbom čl. 19.e ZID ZPK/15, bilo bi suprotno slobodi ugovaranja i slobodi tržišnog natjecanja koja izvire iz slobode ugovaranja.

28. Zbog navedenoga, valjalo je odbiti prvopostavljeni tužbeni zahtjev radi isplate preplaćenih tečajnih razlika, a prihvatiti eventualno kumulirani tužbeni zahtjev radi isplate zateznih kamata koje su tekle na te preplaćene tečajne razlike od dana plaćanja do konverzije. Tužitelj ima pravo i na isplatu zateznih kamata na neisplaćene kamate od dana podnošenja zahtjeva za isplatu, u konkretnom slučaju od 13. lipnja 2023. (članak 31. stavak 2. ZOO-a).

29. Tužitelju ne pripada niti isplata po osnovi razlike glavnice utvrđene u konverziji. Razlika glavnice posljedica je konvertirane glavnice u kunama i glavnice kakva bi bila

da se preostala CHF glavnica pretvori u kunsku po početnom tečaju. Stoga, iznos koji tužitelj potražuje je posljedica sklapanja Aneksa između stranaka, njihovog valjanog dogovora u tom smjeru, a tužitelj niti ne tvrdi da su odredbe istog ništetne, niti se može izvesti zaključak da bi postojali neki razlozi ništetnosti (jer sud pazi na ništetnost po službenoj dužnosti), kraj nesporne činjenice i da je konverzija izvršena sukladno odredbama ZID ZPK. Stoga, u tom je dijelu zahtjev tužitelja valjalo odbiti jer osnova plaćanja tih iznosa nije posljedica ništetnih odredbi (o valutnoj klauzuli) iz osnovnog Ugovora.

30. Prigovor zastare nije osnovan. Naime u konkretnom slučaju je ništetnost ustanovljena u postupku kolektivne zaštite potrošača te zastarni rok počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ništetnost u postupku kolektivne zaštite potrošača (pravno shvaćanje sa sjednice Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 31. siječnja 2022.). Navedeno znači da je podnošenjem kolektivne tužbe za zaštitu kolektivnih prava Trgovačkom sudu u Zagrebu u predmetu poslovnog broja P-1401/2012 (tijekom 2012.) prekinut tijek zastare u smislu odredbe članka 241. ZOO-a, dok je pravomoćnim okončanjem tog spora zastara počela teći ispočetka, s time da se vrijeme prije prekida ne uračunava u tijek zastare u smislu odredbe članka 245. ZOO-a. Presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovnog broja P-1401/2012 iz postupka kolektivne zaštite interesa potrošača, u dijelu kojim je utvrđena nepoštenost odredbi koje se odnose na valutnu klauzulu CHF, postala je pravomoćna donošenjem odluke poslovnog broja PŽ-6632/17 od 14. lipnja 2018. Slijedom navedenog, a kako predmetno potraživanje zastarijeva u općem zastarnom roku od 5 godine u smislu odredbe čl. 225. ZOO-a, te kako od 13. lipnja 2014. odnosno od 14. lipnja 2018. do utuženja 13. lipnja 2019. (list 1 spisa), nije protekao rok od 5 godina, to je prigovor zastare neosnovan.

31. Isto vrijedi i za preinačeni dio, budući da su pretpostavke za tu dispoziciju nastupile neovisno od utjecaja tužitelja. Kao što je navedeno, na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 26. studenoga 2021. usvojen je zaključak da je u predmetima korisnika kredita u švicarskim francima dopuštena preinaka tužbe nakon provedenog dokaza financijskim vještačenjem. Tužitelj je, stoga, pouzdajući se u takav zaključak imao legitimno očekivanje da će nakon provođenja tog dokaza moći uskladiti zahtjev s rezultatima istog. Pri tome, tužitelj nakon podnošenja tužbe (a koju je podnio unutar zastarnog roka u odnosu na restitucijski zahtjev na ime ništetne valutne klauzule) nije imao mogućnosti utjecati na tijek postupka i na okolnost kad će biti određeno i provedeno financijsko vještačenje, točnije hoće li ono biti provedeno prije ili nakon isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Kada bi se uzelo da je u takvim okolnostima dopuštena preinaka tužbe, ali da se prigovor zastare za preinačeni dio ima računati vezano za dan preinake, to bi po ocjeni ovog suda za posljedicu imalo to da je tužitelju omogućeno pravo na pristup suda, ali da je to pravo iluzorno i nije takvo da tužitelju omogućuje stvarno ostvarenje njegovih prava, što je u protivnosti s člankom 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe (u daljnjem tekstu: Konvencija). Ujedno, takvo tumačenje dovelo bi do nezakonitog miješanja u pravo tužitelja na mirno uživanje prava vlasništva, koje je zaštićeno člankom 1.

Protokola br. 1 uz Konvenciju. Naime, "vlasništvo" kako ga tumači Europski sud za ljudskih prava (dalje u tekstu: ESLJP) obuhvaća i potraživanja u odnosu na koja podnositelj zahtjeva može tvrditi da ima barem legitimno očekivanje (koje mora biti konkretnije naravi od same nade) da će biti ostvareno (usp. odluku ESLJP, Gavella protiv Hrvatske, Zahtjev br. 33244/02)), pa u tom smislu valja sagledati i tužiteljevo potraživanje u ovom predmetu. Naime, ako bi se uzelo da se za tužbe preinačene po provedenom vještačenju nakon 13. lipnja 2019. odnosno 14. lipnja 2023. nastupa zastara potraživanja, to bi moglo dovesti do situacije u kojoj bi tužitelji mogli izgubiti svoje pravo na isplatu zbog mogućeg odugovlačenja suda, to jest, zbog razloga koji su izvan njihove kontrole. Takva bi situacija ozbiljno ugrozila načelo pravne sigurnosti i bila bi suprotna načelu vladavine prava (usp. odluku ESLJP, Vrbica protiv Hrvatske, Zahtjev br. 32540/05). Isto tako, takvim postupanjem tužitelj bi bio u neravnopravnom položaju u odnosu na tužitelje u usporedivim predmetima u kojima je vještačenje provedeno prije isteka petogodišnjeg roka računajući od pravomoćnosti presude Trgovačkog suda u Zagrebu pod posl. br. P-1401/12. Stoga, u svjetlu navedenih odredaba Konvencije, sud ocjenjuje da je podnošenjem tužbe prekinut tijek zastare u pogledu cjelokupnog tužiteljevog potraživanja.

32. S obzirom na to da je tužitelj uspio u sporu sa zahtjevom za utvrđenje ništetnosti i sa sporednim kondikcijskim zahtjevom za kamatama, dok u odnosu na glavni kondikcijski zahtjev nije uspio, odnosno u tom je dijelu tuženik uspio u sporu, ocjena je ovog suda da su stranke, kvalitativno i kvantitativno, djelomično uspjele u parnici s približno jednakim dijelovima. Stoga je uz primjenu članka 154. stavka 4. ZPP-a odlučeno da svaka stranka snosi svoje parnične. Napominje se i da bi sud u konkretnom slučaju odlučio i da svaka stranka snosi svoje troškove sve kada bi se uzelo i da je uslijed odluke o tužiteljevom kondikcijskom zahtjevu tuženikov uspjeh u sporu znatno veći od tužiteljevog. Naime, pravo na pristup sudu, kako ono ne bi ostalo teoretskim i iluzornim, mora se, između ostalog, tumačiti na način da stranke ne smiju snositi financijski teret nerazmjeran legitimnom cilju odredaba o troškovima postupka. Dakle, sud ne smije odredbe primjenjivati mehanički ne vodeći računa o nužnosti da se pravo na pristup sudu stvarno i ostvari u svakom slučaju. Stoga uzevši u obzir činjenicu da je tužitelj u ovom sporu zatražio pravnu zaštitu kao potrošač i slabija ugovorna stranka protiv trgovca kao jače stranke, da u trenutku podnošenja tužbe tužba nije bila lišena sadržaja niti je bila očito nerazumna jer u tom trenutku domaća sudska praksa nije bila ustanovljena, da tužitelj u vrijeme podnošenja tužbe nije mogao predvidjeti svoje izgleda za uspjeh pa visina zahtjeva bila nerealno postavljena te je u konačnici i uspio s djelom zahtjeva (za isplatu zateznih kamata) u skladu s kasnije izraženim pravnim shvaćanjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske u učincima provedene konverzije (Rev-457/2025 od 27. svibnja 2026.), a da sustav raspodjele troškova postupka ne smije imati odvrćajući učinak na tužitelja kao potrošača od ostvarenje tog prava, doslovnom primjenom članka 154. stavak 2. ZPP, tužitelj bi bio doveden u situaciju da je dužan nadoknaditi tuženiku troškove postupka u iznosu većem od iznosa koji mu je dosuđen po osnovi utvrđenog stjecanja bez pravne osnove, čime bi tužitelju bilo povrijeđeno pravo na pristup sudu i pravo na mirno uživanje vlasništva. Uvažavajući i praksu Europskog suda za ljudska prava (primjerice Čolić protiv Hrvatske, zahtjev broj 28963/10, presuda od 18. studenoga 2021.), ovaj sud smatra da je u skladu sa sadržajem konvencijskog i ustavnog prava tužitelja na

pravičan postupak i u njemu sadržanog prava na pristup sudu, kao i prava na mirno uživanje imovine, uz rezultat cjelokupnog postupka i činjenicu da je tužitelj djelomično uspio u parnici, primjereno odrediti da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

33. Slijedom svega iznijetoga, odlučeno je kao u izreci.

U Opatiji 27. kolovoza 2026.

Sutkinja:

Ana Župić

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka pisanog otpravka iste. Žalba se podnosi sukladno odredbi članku 106.a stavak 5. ZPP-a. O žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

Dostaviti:

1. Tužitelju po punomoćniku
2. Tuženiku po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088c-3e9a4**

Kontrolni broj: **0c3d0-6e7e7-22367**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Rijeci** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.